

Президентимиз
Ислом Каримов таъкидлаганидек, биз барқарор тараққиёт ва фаровон ҳаётга эришиш йўлида ўз олдимизга қандай режа ва дастурларни қўймайлик, барча олижаноб орзу-интилишларимизни амалга оширишнинг ягона шarti ва гарови — бу тинчлик ва осойишталикдир.

Халқимиз бу сўзларнинг мазмун-моҳиятини яхши англайди. Зеро, ҳамиша тинчлик учун курашиб, интилиб яшаймиз. Мамлакатимиз мустақиллигини қўлга киритган илк кунлардан ҳаётимизни тинчлик ва барқарорлик асосига қуриш йўлини танлаганимизнинг мазмуни ҳам ана шунда.

Ўзбекистон Республикаси Куролли Кучлари Ўзбекистон Республикасининг давлат суверенитетини ва ҳудудий яхлитлигини, аҳолининг тинч ҳаёти ва хавфсизлигини ҳимоя қилиш учун тузилади. Куролли Кучларнинг тузилиши ва уларни ташкил этиш қонун билан белгиланади.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси,
125-модда.

Munosabat

Конституциямизнинг дунёвий эътирофи

Мамлакатимиз Конституцияси давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, давлатни давлат, миллатни миллат сифатида дунёга танитаётган Қомусномадир. Унда миллий анъана ва қадриятлар билан бир қаторда умуминсоний қадриятлар мужассамлаштирилгани, миллий ҳуқуқ нормаларининг умумэтироф этилган халқаро ҳуқуқ меъёрларига уйғун тарзда ифода этилгани амалда унинг муваффақиятини таъминламоқда. Айни шу жиҳатлари билан Конституциямиз халқимиз кўнглидан чуқур жой олиши билан бирга халқаро экспертларнинг ҳам эътирофига сазовор бўлиб келмоқда. Қуйида ана шундай фикрлардан айримлари билан танишасиз:

Андрэ ДЮЛЕ,
Франция Сенатининг «Франция-Марказий Осиё» парламентларо гуруҳи раиси:

— Ўзбекистон Конституцияси жаҳонда амалдаги энг демократик Асосий қонунлардан биридир. Унинг қоидалари давлат бошқаруvinинг замонавий институтлари ташкил этилиши ва риволаниши ҳамда фуқаролик жамияти мустақамланиши имкониятини беради. Ўлим жазосининг бекор қилиниши ва «хабеас корпус» институтининг жорий этилиши инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашга йўналтирилган аниқ қадам-

ларнинг натижалари бўлганини алоҳида таъкидлаш зарур. Бугунги кунда юздан ортиқ этник гуруҳлар иноқ яшаётган Ўзбекистон фуқаролик институтлари самарали фаолият кўрсатиши учун очиқ бўлган демократик мамлакат ҳисобланади.

Мустақил ривожланиш йилларида Ўзбекистон энг ривожланган демократик мамлакатлар бир неча ўн йиллар мобайнида эришган натижаларни қўлга киритди.

Катрин ПУЖОЛЬ,
Шарқ цивилизациялари миллий институти профессори, сибсатшунос (Франция):

— Жаҳон ҳамжамиятида Ўзбекистоннинг роли ва ўрни тобора ошиб бораётган шароитларда мамлакат Конституцияси маънавий тараққиётни таъминлаш ишида, асосийси, мамлакатнинг изчил иқтисодий ривожланиши ва халқ фаровонлиги ошишида реал ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Ўзбекистон Конституцияси мустақиллик қўлга киритилгандан кейин жуда қисқа муддатларда ишлаб чиқилганлиги ва қабул қилинганлигини алоҳида таъкидлаш жоиз. Асосий қонунни ишлаб чиқишда ўзбек

давлатчилиги ривожланишининг бой тарихий йўли, конституциявий қурилишнинг замонавий ғоялари, универсал демократик тамойиллар ҳамда жаҳоннинг ривожланган мамлакатларининг илгор конституциявий тажрибаси ҳисобга олинди.

Ўзбекистон Конституцияси демократик ривожланиш йўлида мамлакатнинг барқарор ва изчил олға боришининг, «Кучли давлатдан кучли фуқаролик жамияти сари» тамойилини амалга оширишнинг асоси ҳисобланади.

Г.ШТРОМАЙЕР,
Берлин-Бранденбург Фанлар академияси профессори (Германия):

— Ўзбекистон Конституциясида умуминсоний қадриятлар билан биргаликда ўзбек халқининг ноёб миллий анъаналари тўлиқ даражада акс эттирилган. Унда бошқа мамлакатлар

конституцияларида кўриш кийин бўлган кексаларга ғамхўрлик қилиш, болаларнинг ота-оналар олдидаги бурчлари каби тамойиллар мустақамланган.

К.ЛАДАЖ,
Фонтис университети профессори, ҳукуматга қаршли бўлмаган «Interwine Consultancy» ташкилоти раҳбари (Нидерландия):

— Ўзбекистон Конституцияси билан танишиб, у демократик давлатнинг умумий эътироф этилган барча меъёрларига жавоб берадиган замонавий Конституция экан,

деган хулосага келдим. Ўзбекистон Конституцияси замонавий демократик жамият кураётган кўплаб бошқа давлатлар учун намуна бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Нирмала ЖОШИ,
«Ҳиндистон-Марказий Осиё» тадқиқот жамғармаси директори:

— Ўзбекистон Конституцияни қабул қилиб қонун ус-туворлигига ва инсон манфаатларини ҳимоя қилишга асосланган демократик риволаниш йўлини танлади. Ўзбекистон Конституцияси ислохотлар миллий моделини муваффақиятли амал-

га оширилиши ва мамлакатни модернизация қилиш учун яхлит ҳуқуқий базани таъминламоқда. Мана шу тўғрисида давлат итимоий-сиёсий, маданий-маърифий йўналишларда улкан таассурот қолдирадиган натижаларга эришмоқда.

«Демократлаштириш ва инсон ҳуқуқлари» журналининг 2012 йил 4-сонидан олинди.

МАРДЛИК ВА МАТОНАТ МАКТАБИ

Давлатимиз раҳбари томонидан 1991 йил 6 сентябрда Мудофаа ишлари вазирлиги ташкил этилгани ҳеч кимга қарам бўлмай яшаш ҳуқуқини ҳимоя қилиш борасидаги дадил қадам бўлди. Вазирлик умумий сафарбарлик, миллий армияни шакллантириш, фуқаролар мудофаасини амалга ошириш, ҳарбий таълим соҳасини бошқариш, муддатли ҳарбий хизматга қақурувни ташкил қилиш, қўшинларни жойлаштириш, ҳарбий техника ва курол-яроғларни сақлаш ва такомиллаштириш каби

миллий мустақиллиқни мустаҳкамлаш борасидаги энг муҳим вазифаларни бажаришга киришди.

1992 йил 14 январь кун давлатамиз раҳбарининг мамлакатимиз ҳудудидаги барча ҳарбий қисм ва муассасаларни Ўзбекистон Республикаси юрисдикциясига ўтказишга оид қарори қабул қилинди. Уша кундан миллий армиямизга асос солинди. 1993 йилдан бу кун мамлакатимизда миллий байрам — Ватан ҳимоячилари кун сифатида кенг нишонланмоқда. Армияни том маънода армия қила-

диган, ҳар қандай мураккаб вазият ва синовлардан ёруғ юз билан чиқишига асос бўладиган, унинг жанговар қудрати ва ҳарбий маҳоратини юксалтирадиган куч бу — армия сафларида хизмат қилаётган инсонлардир. Бугун миллий армиямиз сафларида ана шундай мард ва жасур, ҳар томонлама чиниққан йигитлар хизмат қилмоқда.

— Мамлакатимиз хавфсизлигини таъминлашда барча тактик ва стратегик вазифаларни самарали ҳал этишга қодир, замонавий, ҳаракатчан,

ҳар томонлама яхши куролланган армияни ташкил этиш борасида тизимли ишлар амалга оширилмоқда, — дейди Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги масъул ходими, подполковник А.Аҳмедов. — Бу жараёнда офицер кадрларни тайёрлаш, ҳарбийларнинг жанговар маҳорати, билим ва малакасини ошириш, маънавий-руҳий тайёргарлигини юксалтиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

(Давоми иккинчи бетда)

Xabar

Одил судловни таъминлашда экспертиза имкониятлари

Мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ислохотлар жараёнида экспертиза хизматини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ушбу тармоқнинг ҳолис ва аниқ хулоса берадиган замонавий техник база, юқори аниқликдаги таҳлил воситаларига эга бўлиши одил судловни таъминлашда алоҳида ўрин тутаяди.

эксперти ва унинг хулосасининг мустақиллигини таъминлайдиган меъёрлар ва бошқа қоидаларни ўз ичига

олувчи ягона норматив-ҳуқуқий ҳужжатдир.

Шу билан бирга, мамлакатимизда экспертизанинг муҳим йўналиши бўлган суд психологияси ҳам ривожланиб бормоқда. Боиси суд процессида судья жиңоят содир этган шахсларнинг ўзига хос хусусиятларини аниқлаш билан бир қаторда, уларни жиңоят содир этишга ундаган сабабларни ҳам аниқлаши, бу жараёнда уларнинг руҳий ҳолатига баҳо бериши талаб этилади.

(Давоми иккинчи бетда)

2010 йил 1 июнда «Суд экспертизаси тўғрисида»-ги қонуннинг қабул қилингани мамлакатимизда суд экспертизасининг изчил ривожланиши, экспертлик тадқиқотларининг жаҳон стандартла-

рига мос, замонавий илмий даражада ўтказилишида муҳим ҳуқуқий асос яратди.

Суд экспертизаси институти билан боғлиқ муҳим масалаларни тартибга солишга йўналтирилган ушбу қонун суд

Бош Қомусимизда эътироф этилганидек, ҳар бир шахс меҳнат қилиш, эркин қасб танлаш, адолатли меҳнат шароитларида ишлаш ва қонуний тартибда ишсизликдан ҳимояланиш ҳуқуқига эгадир.

Fuqarolik qonunchiligi

Меҳнат

муносабатларида ходим манфаати

у қонун асосида ҳимоя қилинади

Меҳнат шартномаси бўйича ишлаётган жисмоний шахсларнинг меҳнатга оид муносабатлари меҳнат тўғрисидаги қонунлар ва бошқа меъёрий ҳужжатлар билан тартибга солинади. Бу борадаги мавжуд меъёрлар бузилган тақдирда

бундай ишлар суд тартибида кўриб чиқилади.

Меҳнат низолари билан боғлиқ ишни қонуний муддатда ва тўғри ҳал этиш учун судья ишни судда кўришга етарли даражада тайёрлаши лозим. (Давоми учинчи бетда)

Bag'rikenglik tamoyillari

Ярашув институти

инсон манфаати, оилалар барқарорлигига хизмат қилмоқда

Маълумки, демократик тараққиёт йўлидан дадил илгариланган мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизимини тубдан ислоҳ қилиш ва янада либераллаштириш борасида юксак натижаларга эришилмоқда. Бунга ўтган йиллар мобайнида суд-ҳуқуқ тизимининг тамомила янги концепцияси жорий этилгани асосий омил бўлмоқда. Чунки халқимиз табиатига хос инсонпарварлик ва

бағрикенглик тамойиллари миллий қонунчилигимиз

асосига айланди. (Давоми иккинчи бетда)

